

Szkolne Budżety Obywatelskie – szkoła demokracji w praktyce

Szkolne Budżety Obywatelskie (SzBO) to narzędzie, które daje uczniom realny wpływ na funkcjonowanie ich szkoły. O idei SzBO i jej roli w budowaniu demokracji szkolnej dyskutowano podczas seminarium zorganizowanym w ramach projektu Generatory Energii Społecznej. Moderatorem spotkania była dr Katarzyna Sztop-Rutkowska z Fundacji SocLab, natomiast jej gośćmi byli: Agnieszka Maszkowska z Fundacji SocLab, Konrad Wysocki i Mateusz Wojcieszak z Fundacji Pole Dialogu oraz Jacek Zabłocki – nauczyciel i koordynator SzBO ze szkoły podstawowej im. Króla Zygmunta Augusta w Wasilkowie.

Czym dokładnie jest SzBO?

Jak podkreśla dr Sztop-Rutkowska, SzBO to przede wszystkim doświadczenie sprawczości uczniów oraz budowanie relacji między różnymi grupami – nauczycielami, dyrekcją, uczniami i rodzicami. Kluczowe jest, aby uczniowie nie byli tylko „uczestnikami procedury”, ale współdecydowali o realnych sprawach. Zdaniem dr Sztop-Rutkowskiej narzędzie to posiada ogromny potencjał, który w Polsce nie jest jeszcze w pełni wykorzystywany.

SzBO krok po kroku

Proces SzBO zaczyna się od powołania zespołu roboczego z przewagą uczniów, który tworzy regulamin. Kolejnym krokiem jest diagnoza potrzeb. Potem następuje tworzenie projektów, ich promocja, głosowanie i realizacja zwycięskich pomysłów. Całość procesu kończy się ewaluacją.

W ilu szkołach obecny jest SzBO?

Według szacunków SzBO funkcjonuje dziś w około 2,3% szkół w Polsce. Na tle takich krajów jak Włochy, Hiszpania czy Bułgaria wypadamy bardzo dobrze. Jak zauważa Konrad Wysocki, liderem w tej dziedzinie pozostaje Portugalia. W Polsce SzBO coraz częściej wdrażane są systemowo przez samorządy, a nie tylko pojedyncze szkoły czy organizacje pozarządowe.

Czy udział w SzBO może zapocentrować w przyszłości?

Zdaniem Agnieszki Maszkowskiej udział w SzBO rozwija kompetencje obywatelskie i społeczne – współpracę, komunikację, argumentację. Uczniowie rozwijają umiejętności działania zespołowego, planowania i odpowiedzialności. Nabywając te zdolności, często angażują się później w samorządy szkolne czy młodzieżowe rady miast. Jacek Zabłocki, nauczyciel z Wasilkowa, potwierdza: *SzBO nie jest jednorazowym działaniem, ale procesem, który zostawia trwałe ślady. Uczniowie „walczą” o swoje pomysły przez kolejne lata, uczą się podejmowania decyzji i działania na rzecz wspólnoty.*

Szkolne Budżety Obywatelskie to nie tylko sposób na ulepszenie szkolnej rzeczywistości, ale także praktyczna lekcja demokracji i współodpowiedzialności. Dzięki nim młodzi ludzie uczą się, że ich głos ma znaczenie, a wspólne działanie przynosi realne efekty.

Zachęcamy Państwa do wysłuchania seminarium dot. Szkolnych Budżetów Obywatelskich – [przejdź](#).

„Zadanie publiczne „Wzmocnienie marki i potencjału OEES HUB - rozwój i silna marka think tanku ekonomii wartości” sfinansowane jest ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030.

Treści odzwierciedlają jedynie opinię ich autora. NIW-CRSO nie jest odpowiedzialny za sposób wykorzystania zawartych w nich informacji.

